

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 640/2008 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 4ης Ιουλίου 2008

με τον οποίο τροποποιείται ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2568/91 σχετικά με τον προσδιορισμό των χαρακτηριστικών των ελαιολάδων και των πυρηνελαιών, καθώς και με τις μεθόδους προσδιορισμού

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2007, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών και ειδικών διατάξεων για ορισμένα γεωργικά προϊόντα (ενιαίος κανονισμός ΚΟΑ) ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 113 παράγραφος 1 στοιχείο α) και το άρθρο 121 στοιχείο η), σε συνδυασμό με το άρθρο 4,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2568/91 της Επιτροπής, της 11ης Ιουλίου 1991, σχετικά με τον προσδιορισμό των χαρακτηριστικών των ελαιολάδων και των πυρηνελαιών καθώς και με τις μεθόδους προσδιορισμού ⁽²⁾, καθορίζει τα χημικά και οργανοληπτικά χαρακτηριστικά των ελαιολάδων και των πυρηνελαιών καθώς και τις μεθόδους αξιολόγησης των χαρακτηριστικών αυτών.
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 1 δέκατη περίπτωση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2568/91, η αξιολόγηση των οργανοληπτικών χαρακτηριστικών των παρθένων ελαιολάδων πραγματοποιείται σύμφωνα με τη μέθοδο που αναφέρεται στο παράρτημα XII του εν λόγω κανονισμού.
- (3) Τον Νοέμβριο του 2007, το Διεθνές Συμβούλιο Ελαιολάδου εξέδωσε αναθεωρημένη μέθοδο οργανοληπτικής αξιολόγησης για τα παρθένα ελαιόλαδα. Η εν λόγω αναθεώρηση περιλαμβάνει επικαιροποίηση των περιγραφών των θετικών και των αρνητικών ιδιοτήτων των παρθένων ελαιολάδων και της περιγραφής της μεθόδου. Περιλαμβάνει επίσης τροποποίηση του ανωτάτου ορίου της αντίληψης των ελαττωμάτων στο παρθένο ελαιόλαδο.

(4) Η αναθεωρημένη μέθοδος του Διεθνούς Συμβουλίου Ελαιολάδου για την οργανοληπτική αξιολόγηση των παρθένων ελαιολάδων ορίζει επίσης τις προϋποθέσεις προαιρετικής χρησιμοποίησης στην επισημάνση ορισμένων όρων και εκφράσεων σχετικά με τα οργανοληπτικά χαρακτηριστικά των παρθένων ελαιολάδων. Ενδείκνυται να καθοριστεί ότι οι επικεφαλής των ομάδων μπορούν να πιστοποιήσουν τη συμμόρφωση των ελαιολάδων προς τους ορισμούς που αντιστοιχούν στη χρήση των εν λόγω όρων και εκφράσεων.

(5) Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2568/91 πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

(6) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής διαχείρισης για την κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2568/91 τροποποιείται ως ακολούθως:

1. στον πίνακα του παραρτήματος I, στην ενδέκατη στήλη [«Οργανοληπτική αξιολόγηση - Διάμεση τιμή του ελαττώματος (Md)»], στη δεύτερη και στην τρίτη γραμμή καθώς και στην υποσημείωση 2, η τιμή «2,5» αντικαθίσταται από την τιμή «3,5».
2. Το παράρτημα XII αντικαθίσταται από το κείμενο που παρατίθεται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την έβδομη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Οκτωβρίου 2008.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 4 Ιουλίου 2008.

Για την Επιτροπή
Mariann FISCHER BOEL
Μέλος της Επιτροπής

⁽¹⁾ ΕΕ L 299 της 16.11.2007, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 510/2008 της Επιτροπής (ΕΕ L 149 της 7.6.2008, σ. 61).

⁽²⁾ ΕΕ L 248 της 5.9.1991, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 702/2007 (ΕΕ L 161 της 22.6.2007, σ. 11).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ

ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΟΛΗΠΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΘΕΝΩΝ ΕΛΑΙΟΛΑΔΩΝ

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Η παρούσα μέθοδος στηρίζεται στην απόφαση του Διεθνούς Συμβουλίου Ελαιολάδου υπ' αριθ. DEC-21/95-V/2007, της 16ης Νοεμβρίου 2007, περί αναθεωρημένης μεθόδου οργανοληπτικής αξιολόγησης του παρθένου ελαιολάδου. Αποβλέπει στον καθορισμό της διαδικασίας αξιολόγησης των οργανοληπτικών χαρακτηριστικών των παρθένων ελαιολάδων κατά την έννοια του σημείου 1 του παραρτήματος XVI του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 και στη θέσπιση μεθόδου ταξινόμησης τους βάσει των εν λόγω χαρακτηριστικών. Η μέθοδος περιλαμβάνει επίσης ενδείξεις για προαιρετική επισήμανση.

Η περιγραφόμενη μέθοδος ισχύει μόνο για τα παρθένα ελαιόλαδα και στην ταξινόμησή τους ή στην επισήμανσή τους με βάση την ένταση των αντιληπτών ελατωμάτων, του φρουτώδους και άλλων θετικών ιδιοτήτων που καθορίζονται από ομάδα επιλεγμένων, εκπαιδευμένων και δοκιμασμένων δοκιμαστών που συγκροτούνται σε ομάδα.

2. ΓΕΝΙΚΑ

Όσον αφορά το γενικό βασικό λεξιλόγιο, την αίθουσα δοκιμών καθώς και το ποτήρι δοκιμής των ελαιολάδων καθώς και για κάθε άλλο ζήτημα που συνδέεται με την παρούσα μέθοδο, συνιστάται η τήρηση των προδιαγραφών που προβλέπονται από το Διεθνές Συμβούλιο Ελαιολάδου, ιδίως στην απόφαση υπ' αριθ. DEC-21/95-V/2007, της 16ης Νοεμβρίου 2007, περί αναθεωρημένης μεθόδου οργανοληπτικής αξιολόγησης του παρθένου ελαιολάδου.

3. ΕΙΔΙΚΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

3.1. Θετικές ιδιότητες

Φρουτώδεις: σύνολο οσφραντικών αισθήσεων, οι οποίες εξαρτώνται από την ποικιλία των ελαίων και είναι χαρακτηριστικές του ελαιολάδου που προέρχεται από υγιείς και φρέσκιες ελιές, άγουρες ή ώριμες, το οποίο γίνεται αισθητό απευθείας από τη μύτη ή από την οπισθορινική οδό.

Το φρουτώδες χαρακτηρίζεται ως *άγουρο* όταν οι οσφραντικές αισθήσεις θυμίζουν ανώριμους καρπούς και χαρακτηρίζουν ελαιόλαδο που προέρχεται από πράσινες ελιές.

Το φρουτώδες χαρακτηρίζεται ως *ώριμο* όταν οι οσφραντικές αισθήσεις θυμίζουν ώριμους καρπούς και χαρακτηρίζουν ελαιόλαδο που προέρχεται από πράσινες και ώριμες ελιές.

Πικρό: χαρακτηριστική στοιχειώδης γεύση ελαιολάδου που έχει ληφθεί από πράσινες ελιές ή από ελιές των οποίων το χρώμα αρχίζει να αλλάζει, και η οποία γίνεται αντιληπτή από τις περιχαρακωμένες γευστικές θηλές που σχηματίζουν το γευστικό λάμδα της γλώσσας.

Πικάντικο: κιναισθητική αίσθηση καύσου, χαρακτηριστική ελαιολάδων που παράγονται στην αρχή της ελαιοκομικής περιόδου, κυρίως από ελιές που είναι ακόμη πράσινες, η οποία μπορεί να γίνει αντιληπτή σε όλη τη στοματική κοιλότητα ιδίως στο λαμό.

3.2. Αρνητικές ιδιότητες

Ατρογάδο/Μούργα: χαρακτηριστική οσμή-γεύση ελαιολάδου που προέρχεται από ελιές συγκεντρωμένες σε σωρούς ή αποθηκευμένες υπό συνθήκες τέτοιες ώστε να βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο αναερόβιας ζύμωσης ή ελαιολάδου που έχει παραμείνει σε επαφή με το ίζημα το οποίο καθίζανει σε βαρέλια και δεξαμενές φύλαξης και έχει επίσης υποστεί αναερόβια ζύμωση.

Μουχλιασμένο-νοτισμένο: χαρακτηριστική οσμή-γεύση ελαιολάδου που προέρχονται από ελιές προσβεβλημένες από μύκητες και ζυμομύκητες λόγω αποθήκευσης των καρπών επί πολλές ημέρες σε περιβάλλον με υγρασία.

Κρασώδες-ξυδάτο/Όξινο-ξινό: χαρακτηριστική οσμή-γεύση ορισμένων ελαιολάδων που θυμίζουν κρασί ή ξύδι. Οφείλεται, βασικά, σε διαδικασία αερόβιας ζύμωσης στις ελιές ή στα κατάλοιπα ελαιόπαστας σε σάκου που δεν πλύθηκαν σωστά και έχει ως αποτέλεσμα το σχηματισμό οξικού οξέος, οξικού αιθυλεστερα και αιθανόλης.

Μεταλλικό: χαρακτηριστική οσμή-γεύση που θυμίζει μέταλλο. Είναι χαρακτηριστική ελαιολάδου που έχει παραμείνει επί μακρόν σε επαφή με μεταλλικές επιφάνειες, κατά τη διάρκεια της θραύσης του ελαιοκάρπου, της μάλαξης, της πίεσης ή της αποθήκευσης.

Ταγγό: χαρακτηριστική οσμή-γεύση των ελαιολάδων που έχουν υποστεί διαδικασία έντονης οξειδωσης.

Ψημένο ή καμένο: χαρακτηριστική οσμή-γεύση ελαιολάδων προερχόμενη από υπερβολική ή/και παρατεταμένη θέρμανση κατά την παραγωγή και, ιδιαίτερα, κατά τη θερμομάλαξη της ελαιόπαστας, όταν αυτή πραγματοποιηθεί σε ακατάλληλες θερμοκές συνθήκες.

Άχυρο-ξύλο: χαρακτηριστική οσμή-γεύση ορισμένων ελαιολάδων που προέρχονται από ελιές που έχουν αφυδατωθεί.

Χονδροειδές: πηχτή και ζυμώδης αίσθηση που παράγεται στο στόμα από ορισμένα παλαιά έλαια.

Λιπαντικά: οσμή-γεύση ελαιολάδου που θυμίζει πετρέλαιο, γράσο ή ορυκτέλαιο.

Απόνερα: οσμή-γεύση που αποκτάται από το ελαιόλαδο ύστερα από παρατεταμένη επαφή του με τα απόνερα του ελαιοτριβείου τα οποία έχουν υποστεί ζύμωση.

Άλμη: οσμή-γεύση ελαιολάδου που προέρχεται από ελιές διατηρημένες σε αλατούχο διάλυμα.

Σπάρτο: χαρακτηριστική οσμή-γεύση ελαιολάδου που προέρχεται από ελιές οι οποίες έχουν υποστεί έκθλιψη σε καινούργιους σάκους από σπάρτο. Μπορεί να διαφέρει ανάλογα με το αν πρόκειται για σάκους κατασκευασμένους από χλωρό ή από αποξηραμένο σπάρτο.

Χωματίλα: οσμή-γεύση ελαιολάδου που προέρχεται από ελιές οι οποίες έχουν συλλεχθεί μαζί με χώμα ή λάσπες και δεν έχουν πλυθεί.

Σκουλήκι: οσμή-γεύση ελαιολάδου που προέρχεται από ελιές οι οποίες έχουν προσβληθεί σοβαρά από νύμφες δάκου της ελαίας (*Bactrocera oleae*).

Αγγούρι: χαρακτηριστική οσμή-γεύση ελαιολάδου λόγω υπερβολικά μακρόχρονης συσκευασίας σε ερμητικά κλειστά δοχεία και ειδικά σε λευκοσιδηρά δοχεία, και η οποία αποδίδεται στο σχηματισμό 2,6-εννεανοδιενάλης.

Υγρό ξύλο: χαρακτηριστική οσμή-γεύση ελαιολάδων που παράγονται από ελιές οι οποίες υπέστησαν παγετό επί του δένδρου.

3.3. Προαιρετική ορολογία για την επισήμανση

Κατόπιν αιτήματος, ο επικεφαλής της ομάδας των δοκιμασιών μπορεί να πιστοποιήσει ότι τα αξιολογηθέντα ελαιόλαδα ικανοποιούν τους ορισμούς και τα περιθώρια που αντιστοιχούν στις ακόλουθες εκφράσεις και επίθετα ανάλογα με την ένταση και την αντίληψη των ιδιοτήτων:

- α) για κάθε θετική ιδιότητα που αναφέρεται στο σημείο 3.1 (*φρουτώδες, ενδεχομένως με το χαρακτηρισμό άγουρο ή ώριμο, πικάντικο ή πικρό*):
- i) ο όρος “έντονο” μπορεί να χρησιμοποιηθεί όταν η διάμεση τιμή της σχετικής ιδιότητας υπερβαίνει το 6,
 - ii) ο όρος “μέσο” μπορεί να χρησιμοποιηθεί όταν η διάμεση τιμή της σχετικής ιδιότητας βρίσκεται μεταξύ 3 και 6,
 - iii) ο όρος “ελαφρό” μπορεί να χρησιμοποιηθεί όταν η διάμεση τιμή της σχετικής ιδιότητας είναι μικρότερη του 3,
 - iv) οι σχετικές ιδιότητες μπορούν να χρησιμοποιηθούν χωρίς αναφορά στα επίθετα που απαριθμούνται στα σημεία i), ii) και iii) όταν η διάμεση τιμή της σχετικής ιδιότητας είναι ίση ή μεγαλύτερη του 3·
- β) ο όρος “σταθερό” μπορεί να χρησιμοποιηθεί για ελαιόλαδο που δεν έχει περιπέσει σε αστάθεια. Ως αστάθεια νοείται η γευστικο-οσφραντική και κιναισθητική αίσθηση του ελαιολάδου στην οποία η διάμεση τιμή της ιδιότητας *πικρό* ή/και της ιδιότητας *πικάντικο* υπερβαίνει κατά δύο μονάδες τη διάμεση τιμή της ιδιότητας *φρουτώδες*.
- γ) η έκφραση “γλυκό ελαιόλαδο” μπορεί να χρησιμοποιηθεί για ελαιόλαδο στο οποίο η διάμεση τιμή της ιδιότητας *πικρό* και εκείνη της ιδιότητας *πικάντικο* είναι μικρότερες ή ίσες με 2.

4. ΟΜΑΔΑ ΟΡΓΑΝΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ

Η ομάδα αποτελείται από τον επικεφαλής της ομάδας και από οκτώ έως δώδεκα δοκιμαστές.

Ο επικεφαλής της ομάδας πρέπει να είναι εξαιρετικά καταρτισμένος, γνώστης και με ιδιαίτερη εμπειρία στους διάφορους τύπους ελαιολάδων. Είναι υπεύθυνος για την ομάδα, την οργάνωση και τη λειτουργία της, την προετοιμασία, την κωδικοποίηση και την παρουσίαση των δειγμάτων στους δοκιμαστές, καθώς και για τη συλλογή των δεδομένων και τη στατιστική τους επεξεργασία.

Ο επικεφαλής της ομάδας επιλέγει τους δοκιμαστές και επιβλέπει την εκπαίδευσή τους και τον έλεγχο των επιδόσεών τους, ώστε οι ικανότητές τους να διατηρούνται πάντοτε σε επαρκές επίπεδο.

Οι δοκιμαστές που διενεργούν τους οργανοληπτικούς ελέγχους του ελαιολάδου πρέπει να επιλέγονται και να εκπαιδεύονται ανάλογα με την ικανότητά τους να διακρίνουν μεταξύ παρόμοιων δειγμάτων, σύμφωνα με τον οδηγό του Διεθνούς Συμβουλίου Ελαιολάδου περί επιλογής, εκπαίδευσης και ελέγχου των αναγνωρισμένων δοκιμασιών παρθένων ελαιολάδων.

Οι ομάδες οργανοληπτικής εξέτασης πρέπει να αναλάβουν τη δέσμευση να συμμετέχουν στις οργανοληπτικές αξιολογήσεις που προβλέπονται σε εθνικό, κοινοτικό ή διεθνές επίπεδο για τον περιοδικό έλεγχο και την αναμόρφωση των κριτηρίων αντίληψης. Εξάλλου, οι ομάδες δοκιμασιών που έχουν συγκροτηθεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 4 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού, πρέπει να παρέχουν ετησίως στο οικείο κράτος μέλος κάθε πληροφορία σχετικά με τη σύνθεση και τον αριθμό των αξιολογήσεων που πραγματοποιήσαν ως αναγνωρισμένη ομάδα.

5. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΟΛΗΠΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΤΑΞΗ

5.1. Χρησιμοποίηση του φύλλου χαρακτηρισμού από το δοκιμαστή

Το φύλλο χαρακτηρισμού που χρησιμοποιείται από το δοκιμαστή εμφανίζεται στο προσάρτημα Α της παρούσας μεθόδου.

Κάθε δοκιμαστής μέλος της ομάδας πρέπει να οσφρανθεί και στη συνέχεια να γευτεί το ελαιόλαδο που υποβάλλεται σε εξέταση. Στη συνέχεια, πρέπει να καταγράψει στις κλίμακες των 10 cm που υπάρχουν στο φύλλο χαρακτηρισμού που έχει στη διάθεσή του την ένταση με την οποία αντιλαμβάνεται καθέμία από τις αρνητικές και θετικές ιδιότητες ⁽¹⁾. Σε περίπτωση που αντιληφθεί τον άγουρο ή ώριμο χαρακτήρα της ιδιότητας του φρουτώδους, ο δοκιμαστής συμπληρώνει το αντίστοιχο τετραγωνίδιο στο φύλλο χαρακτηρισμού.

Στην περίπτωση κατά την οποία γίνουν αντιληπτές αρνητικές ιδιότητες που δεν αναφέρονται στο φύλλο χαρακτηρισμού, αυτές πρέπει να καταγραφούν στο χώρο με το χαρακτηρισμό "άλλες", χρησιμοποιώντας τον ή τους όρους που τις περιγράφουν με τη μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια μεταξύ εκείνων που ορίζονται στην παρούσα μέθοδο.

5.2. Χρήση των δεδομένων από τον επικεφαλής της ομάδας

Ο επικεφαλής της ομάδας πρέπει να μαζεύει τα φύλλα χαρακτηρισμού που έχουν συμπληρωθεί από τους δοκιμαστές και να ελέγχει τις αποδοθείσες εντάσεις των ιδιοτήτων. Σε περίπτωση εντοπισμού κάποιας ανωμαλίας, ζητά από το δοκιμαστή να αναθεωρήσει το φύλλο χαρακτηρισμού και, αν κρίνει αναγκαίο, να επαναλάβει τη δοκιμή.

Ο επικεφαλής της ομάδας μπορεί να εισαγάγει τα δεδομένα κάθε δοκιμαστή σε πρόγραμμα πληροφορικής σύμφωνο με τη μέθοδο του στατιστικού υπολογισμού της διάμεσης τιμής που εμφανίζεται στο προσάρτημα Β. Η εισαγωγή των δεδομένων για ένα δείγμα πρέπει να γίνεται με τη βοήθεια πίνακα αποτελούμενου από εννέα στήλες, οι οποίες αντιστοιχούν στις εννέα αισθητηριακές ιδιότητες και από η γραμμές, οι οποίες αντιστοιχούν στους η δοκιμαστές της ομάδας.

Όταν για κάποια αρνητική ιδιότητα, την οποία έχει αντιληφθεί τουλάχιστον το 50 % της ομάδας, έχει συμπληρωθεί η στήλη "άλλες", υπολογίζεται η διάμεση τιμή για το εν λόγω ελάττωμα και το ελαιόλαδο κατατάσσεται αναλόγως.

Ο επικεφαλής της ομάδας δεν μπορεί να πιστοποιήσει ότι το αξιολογούμενο ελαιόλαδο πληροί τους όρους που αναφέρονται στο σημείο 3.3 α) όσον αφορά τους όρους "άγουρο" και "ώριμο" παρά μόνο όταν τουλάχιστον το 50 % της ομάδας έχει επισημάνει ότι αντελήφθη τον άγουρο ή ώριμο χαρακτήρα της ιδιότητας του φρουτώδους.

Στην περίπτωση αναλύσεων που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των ελέγχων συμμόρφωσης, πραγματοποιείται μία δοκιμή. Σε περίπτωση αναλύσεων επανελέγχου ο επικεφαλής της ομάδας πραγματοποιεί διπλή ανάλυση. Σε περίπτωση αναλύσεων αναβαθμολόγησης, η αξιολόγηση πρέπει να πραγματοποιηθεί εις τριπλούν. Στις περιπτώσεις αυτές, η διάμεση τιμή των ιδιοτήτων υπολογίζεται βάσει του μέσου όρου της διάμεσης τιμής. Όλες οι εν λόγω πολλαπλές αναλύσεις πρέπει να γίνουν στο πλαίσιο ξεχωριστών συναντήσεων.

5.3. Κατάταξη των ελαίων

Το έλαιο κατατάσσεται στις ακόλουθες κατηγορίες, ανάλογα με τη διάμεση τιμή των ελαττωμάτων και τη διάμεση τιμή της ιδιότητας του φρουτώδους. Η διάμεση τιμή των ελαττωμάτων ορίζεται ως η διάμεση τιμή του ελαττώματος που γίνεται αντιληπτό με τη μεγαλύτερη ένταση. Η διάμεση τιμή των ελαττωμάτων και η διάμεση τιμή του φρουτώδους εκφράζονται με ένα μόνο δεκαδικό ψηφίο και η τιμή του ανθεκτικού συντελεστή διακύμανσης που τις καθορίζει πρέπει να είναι μικρότερη ή ίση του 20 %.

Η κατάταξη του ελαιολάδου πραγματοποιείται σε σχέση με την τιμή της διάμεσης τιμής των ελαττωμάτων και της διάμεσης τιμής του φρουτώδους με τα διαστήματα αναφοράς που καθορίζονται κατωτέρω. Τα όρια των εν λόγω διαστημάτων έχουν οριστεί λαμβανομένου υπόψη του σφάλματος της μεθόδου και θεωρούνται απόλυτα. Το λογισμικό επιτρέπει την οπτική απεικόνιση της κατάταξης σε πίνακα στατιστικών δεδομένων ή σε γράφημα.

- α) *Εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο*: η διάμεση τιμή των ελαττωμάτων είναι ίση με 0 και η διάμεση τιμή για το φρουτώδες είναι μεγαλύτερη του 0.
- β) *Παρθένο ελαιόλαδο*: η διάμεση τιμή των ελαττωμάτων είναι μεγαλύτερη του 0 και μικρότερη ή ίση με 3,5 και η διάμεση τιμή για το φρουτώδες είναι μεγαλύτερη του 0.
- γ) *Λαμπάντε ελαιόλαδο*: η διάμεση τιμή των ελαττωμάτων είναι μεγαλύτερη του 3,5 ή η διάμεση τιμή των ελαττωμάτων είναι μικρότερη ή ίση με 3,5 και η διάμεση τιμή για το φρουτώδες είναι ίση με 0.

5.4. Ιδιαίτερες περιπτώσεις

Όταν η διάμεση τιμή θετικής ιδιότητας εκτός του φρουτώδους είναι μεγαλύτερη του 5,0, ο επικεφαλής της ομάδας το σημειώνει στο πιστοποιητικό ανάλυσης του ελαιολάδου.

⁽¹⁾ Ο δοκιμαστής, όταν παρατηρήσει μέσω της άμεσης όσφρησης κάποια εξαιρετικά έντονη αρνητική ιδιότητα, μπορεί να απόσχει της πρόγευσης. Θα σημειώσει στο φύλλο χαρακτηρισμού την εξαιρετική αυτή κατάσταση.

Προσάρτημα Α

Φύλλο χαρακτηρισμού παρθένου ελαιολάδου

ΕΝΤΑΣΗ ΑΝΤΙΑΨΗΣ ΤΩΝ ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΩΝ

Ατροχάδο/Μούργα | _____ →

Μουχλιασμένο — νοτισμένο-χωματίλα | _____ →

Κρασώδες-ξυδάτο — Όξινο-ξινό | _____ →

Μεταλλικό | _____ →

Ταγγό | _____ →

Άλλες (προσδιορίστε) | _____ →

ΕΝΤΑΣΗ ΑΝΤΙΑΨΗΣ ΤΩΝ ΘΕΤΙΚΩΝ ΙΔΙΟΤΗΤΩΝ

Φρουτώδες | _____ →

Άγουρο Όριμο

Πικρό | _____ →

Πικάντικο | _____ →

Όνομα του δοκιμαστή:**Κωδικός δείγματος:****Ημερομηνία:****Παρατηρήσεις:**

Προσάρτημα Β

ΜΕΘΟΔΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΔΙΑΜΕΣΗΣ ΤΙΜΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ

Διάμεση τιμή

$$Me = [P(X < X_m) \leq 1/2 \wedge P(X \leq X_m) \geq 1/2]$$

Διάμεση τιμή είναι ο πραγματικός αριθμός X_m που χαρακτηρίζεται από το γεγονός ότι η πιθανότητα (P) να είναι οι τιμές της κατανομής (X) μικρότερες από τον αριθμό αυτό (X_m), είναι μικρότερη ή ίση με 0,5 και ότι, ταυτόχρονα, η πιθανότητα (P) να είναι οι τιμές της κατανομής (X) μικρότερες ή ίσες με X_m , είναι μεγαλύτερη ή ίση με 0,5. Ένας άλλος ορισμός ορίζει τη διάμεση τιμή ως το 50ό εκατοστημόριο διαμερισμού μιας κατανομής αριθμών διατεταγμένων κατ' αύξουσα τάξη. Με άλλα λόγια, η διάμεση τιμή αντιπροσωπεύει την κεντρική τιμή μιας διατεταγμένης σειράς περιττού πλήθους ή το μέσο όρο των δύο κεντρικών τιμών μιας διατεταγμένης σειράς άρτιου πλήθους.

Ανθεκτική τυπική απόκλιση

Για να υπάρχει μια αξιόπιστη εκτίμηση της διακύμανσης που παράγεται γύρω από τη διάμεση τιμή, πρέπει να αναφερθούμε στην εκτίμηση της ανθεκτικής τυπικής απόκλισης κατά Stuart και Kendall. Ο ακόλουθος τύπος εκφράζει την ασυμπτωτική τυπική απόκλιση, δηλαδή τη σταθερή εκτίμηση της διακύμανσης των εξεταζόμενων δεδομένων, όπου N είναι ο αριθμός των παρατηρήσεων και IQR το διατεταρτημοριακό διάστημα, το οποίο περιλαμβάνει ακριβώς το 50 % των περιπτώσεων μιας οποιασδήποτε κατανομής πιθανότητας.

$$S^* = \frac{1,25 \text{ IQR}}{1,35\sqrt{N}}$$

Ο υπολογισμός του διατεταρτημοριακού διαστήματος πραγματοποιείται υπολογίζοντας το μέγεθος της απόκλισης μεταξύ του 75ου και του 25ου εκατοστημορίου.

$$\text{IQR} = 75\text{o} - 25\text{o} \text{ εκατοστημόριο}$$

Εκατοστημόριο είναι η τιμή X_{pc} που χαρακτηρίζεται από το γεγονός ότι η πιθανότητα (P) να είναι οι τιμές της κατανομής μικρότερες της X_{pc} είναι μικρότερη ή ίση με ένα καθορισμένο εκατοστό και ότι, ταυτόχρονα, η πιθανότητα (P) να είναι οι τιμές της κατανομής μικρότερες ή ίσες με τη X_{pc} είναι μεγαλύτερη ή ίση με το εν λόγω εκατοστό. Εκατοστό είναι το κλάσμα της λαμβανόμενης κατανομής. Στην περίπτωση της διάμεσης τιμής, αυτή είναι ίση με το 50/100.

$$\text{Εκατοστημόριο} = [P(X < X_{pc}) \leq \frac{n}{100} \wedge P(X \leq X_{pc}) \geq \frac{n}{100}]$$

Στην πράξη, εκατοστημόριο είναι η τιμή κατανομής που αντιστοιχεί σε καθορισμένο εμβαδόν χαρασσόμενο από την καμπύλη κατανομής ή πυκνότητας. Για παράδειγμα, το 25ο εκατοστημόριο αντιπροσωπεύει την τιμή κατανομής που αντιστοιχεί σε εμβαδόν ίσο με 0,25 ή 25/100.

Ανθεκτικός συντελεστής διακύμανσης %

Ο CVr% είναι καθαρός αριθμός, δηλαδή χωρίς διαστάσεις, που δείχνει το ποσοστό διακύμανσης της αναλυόμενης σειράς αριθμών. Για το λόγο αυτό, ο συντελεστής αυτός είναι πολύ χρήσιμος για την επαλήθευση της αξιοπιστίας των μελών της ομάδας.

$$\text{CVr \%} = \frac{S^*}{Me} 100$$

Όρια εμπιστοσύνης 95 % στη διάμεση τιμή

Τα όρια εμπιστοσύνης (IC) με πιθανότητα 95 % (τιμή σφάλματος πρώτου είδους ίση με 0,05 ή 5 %) αντιπροσωπεύουν τα όρια όπου η διάμεση τιμή θα μπορούσε να κυμαίνεται αν υποτεθεί ότι είναι δυνατή η επανάληψη του πειράματος άπειρες φορές. Στην πράξη, το εύρος αυτό δείχνει την περιοχή διακύμανσης της δοκιμής υπό τις κρατούσες λειτουργικές συνθήκες, με την υπόθεση ότι η δοκιμή θα μπορεί να επαναληφθεί πολλές φορές. Το εύρος βοηθά στην εκτίμηση, όπως και στην περίπτωση του CVr%, της αξιοπιστίας της δοκιμής.

$$IC_{\text{ανωτ}} = Me + (c \cdot S^*)$$

$$IC_{\text{κατωτ}} = Me - (c \cdot S^*)$$

όπου c, στην περίπτωση των ορίων εμπιστοσύνης 0,95, είναι 1,96.»